

Kamer van Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1964-1965

BEGROTING

van de Diensten van de Eerste Minister
voor het dienstjaar 1965.

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE
VOOR DE ALGEMENE ZAKEN
EN HET OPENBAAR AMBT (1)
UITGEBRACHT DOOR DE HEER POSSON.

DAMES EN HEREN,

Uw Commissie heeft op 28 oktober 1964, in aanwezigheid van de Eerste Minister, de begroting van zijn diensten voor het dienstjaar 1965 onderzocht.

Voor deze begroting worden in totaal voor 286.076.000 frank kredieten uitgetrokken.

Tegenover de begroting voor het dienstjaar 1964 is de begroting van 1965 met 22.944.000 frank verminderd.

Deze vermindering is hoofdzakelijk aan te treffen in artikel 28-2° van de begroting betreffende de uitgaven, die de tussenkomst van België medebrengt in de uitvoering van het programma van de E. L. D. O. en de E. S. R. O., twee internationale instellingen die zich met het ruimteonderzoek bezig houden.

Wat dit krediet betreft, hangt België af van de begroting van die internationale maatschappijen die uiteraard con-

(1) Samenstelling van de Commissie :

Voorzitter : de heer Wigny.

A. — Leden : Mej. Devos, de heren Discry, Harmel, Piers, Posson, Robyns, Saintraint, Schyns, Vanden Boeynants, Verbaanderd, Wigny. — de heren Brouhon, Collart (M.), Geldof, Grégoire, Mevr. Groesser-Schroyens, de heren Gruselin, Hurez, Lacroix, Mevr. Prince, de heer Van Eynde. — de heren Delforge, Fassin.

B. — Plaatsvervangers : de heer Blanckaert, Mevr. De Riemaecker-Legot, de heren Lefère, Otte, Parisis, Saint-Remy. — de heren Bary, Bracops, Castel, Cugnon, Plovie. — de heer Piron.

Zie :

4-VI (1964-1965) :

— N° 1 : Begroting.

Chambre des Représentants

SESSION 1964-1965

BUDGET

des Services du Premier Ministre
pour l'exercice 1965.

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DES AFFAIRES GENERALES
ET DE LA FONCTION PUBLIQUE (1)
PAR M. POSSON.

MESDAMES, MESSIEURS.

Le 28 octobre dernier, votre Commission a examiné, en présence du Premier Ministre, le budget des services de celui-ci pour l'exercice 1965.

A ce budget sont prévus des crédits s'élevant à la somme de 286.076.000 francs.

Le budget afférent à 1965 accuse, par rapport au budget pour l'exercice 1964, une diminution de 22.944.000 francs.

Celle-ci se reflète principalement à l'article 28-2° du budget relatif aux dépenses entraînées par l'intervention de la Belgique dans le cadre de l'exécution du programme de l'« E. L. D. O. » et de l'« E. S. R. O. », deux organismes internationaux s'occupant de recherches spatiales.

La fixation de ce crédit par la Belgique dépend du budget, essentiellement conjoncturel, des organismes internationaux

(1) Composition de la Commission :

Président : M. Wigny.

A. — Membres : Mlle Devos, MM. Discry, Harmel, Piers, Posson, Robyns, Saintraint, Schyns, Vanden Boeynants, Verbaanderd, Wigny. — MM. Brouhon, Collart (M.), Geldof, Grégoire, Mme Groesser-Schroyens, MM. Gruselin, Hurez, Lacroix, Mme Prince, M. Van Eynde. — MM. Delforge, Fassin.

B. — Suppléants : M. Blanckaert, Mme De Riemaecker-Legot, MM. Lefère, Otte, Parisis, Saint-Remy. — MM. Bary, Bracops, Castel, Cugnon, Plovie. — M. Piron.

Voir :

4-VI (1964-1965) :

— N° 1 : Budget.

junctureel is, daar het de uitvoering van industriële programma's betreft.

Zo komt het dat dit krediet voor 1965, 130.000.000 frank bedraagt tegenover 160.500.000 frank voor 1964.

Er zij hier herinnerd aan het feit dat het aandeel van België in het programma van deze twee internationale instellingen de oprichting van een station voor geleiding behelst.

* * *

In de loop van de algemene bespreking werden de volgende opmerkingen geformuleerd :

1°) Verscheidene leden hebben uiting gegeven aan hun ontevredenheid over de wijze waarop het Belgisch Instituut voor voorlichting en documentatie (I. N. B. E. L.) zijn taak vervult, hoewel het voor 1965, zal beschikken over een verhoogd krediet van 16.500.000 frank (tegenover 15 miljoen 500.000 frank in 1964 - art. 24-3 van de begroting).

Zij zijn van oordeel dat het Instituut in gebreke blijft inzake de behoorlijke voorlichting van het groot publiek, en geen voldoende tegengewicht vormt ten opzichte van een door een bepaalde pers tegen de Regering systematisch gevoerde aftakelingscampagne.

Deze leden preciseren dat het hoegenaamd niet in hun bedoeling ligt aan de persvrijheid te tornen die onaangetast moet blijven.

Doch zij wensen te onderstrepen dat de Staat de verplichting heeft de openbare mening op objectieve wijze over het beleid van de Regering voor te lichten.

Bovendien moet het buitenland terzake eveneens op objectieve wijze ingelicht worden.

Welnu de door I. N. B. E. L. gegeven voorlichting is onvoldoende zowel in het binnen- als in het buitenland.

Andere leden —, na te hebben beklemtoond dat zij geen enkele aantasting van de persvrijheid zouden dulden — hebben op de hierboven gemelde bewijsvoering geantwoord dat een Instituut als I. N. B. E. L. uiteraard de Regering zal steunen, d.i., de partijen die aan de macht zijn.

Dit heeft voor gevolg dat het groot publiek immer wantrouwig zal staan tegenover dergelijke voorlichting die het als eenzijdig zal blijven beschouwen.

De Eerste Minister heeft nota genomen van de tegen de I. N. B. E. L. aangevoerde klachten.

2°) Een lid heeft gevraagd of de nieuwe politieke koers in Groot-Brittannië geen nadelige weerslag zal hebben op de internationale samenwerking op het gebied van het ruimteonderzoek, met name op het gebied van de deelneming aan de programma's van E. L. D. O. en E. S. R. O.

De Eerste Minister heeft geantwoord dat er geen enkel teken is van een ommezwaai op dit gebied vanwege het Verenigd Koninkrijk dat van beide organisaties deel uitmaakt.

3°) Een lid heeft de Eerste Minister ondervraagd over recente moeilijkheden die in de Nationale Raad voor Wetenschapsbeleid gerezen zijn.

De Eerste Minister heeft erkend dat er moeilijkheden gerezen zijn vanwege twee leden die, ondanks zijn aandringen, ontslag gegeven hebben, met het gevolg dat twee nieuwe leden benoemd werden.

4°) Een lid heeft om nadere uitleg verzocht betreffende artikel 28-1 van de begroting inzake de werkingskosten van de Nationale Raad voor Wetenschapsbeleid.

De Eerste Minister heeft geantwoord dat de verhoging van de kredieten van 9.795.000 frank tot 13.460.000 frank te wijten is aan de uitgaven voortvloeiend uit de herwaar-

en question, ledit crédit se rapportant à l'exécution de programmes industriels.

C'est ainsi que ce crédit atteint en 1965 130.000.000 de francs, alors qu'il s'élevait à 160.500.000 francs en 1964.

Rappelons ici que la participation de la Belgique au programme de ces deux organismes internationaux consiste dans la construction d'une station de guidage.

* * *

Les observations suivantes ont été formulées au cours de la discussion générale :

1°) Plusieurs membres ont exprimé leur mécontentement sur la manière dont l'Institut Belge d'Information et de Documentation (I. N. B. E. L.) s'acquitte de sa tâche, bien qu'il disposera, pour 1965, d'un crédit majoré à 16.500.000 francs (au lieu de 15.500.000 francs en 1964 — art. 24-3 du budget).

Ils reprochent à l'Institut de ne pas informer convenablement le grand public et estiment que son action ne constitue pas un contrepoids suffisant à la campagne de dénigrement menée systématiquement contre le Gouvernement par une certaine presse.

Ces membres précisent qu'il n'entre nullement dans leurs intentions de porter atteinte à la liberté de la presse : celle-ci doit rester intangible.

Ils tiennent toutefois à signaler que l'Etat a l'obligation d'informer objectivement l'opinion publique sur la gestion gouvernementale.

En outre, en ce domaine, les pays étrangers doivent être informés également d'une manière objective.

Or, les informations fournies par I. N. B. E. L., tant en Belgique qu'à l'étranger, sont insuffisantes.

Après avoir déclaré qu'ils ne toléreraient aucune atteinte à la liberté de la presse, d'autres membres ont rétorqué à l'argumentation qui précède que le rôle d'un Institut tel que l'I. N. B. E. L. consiste essentiellement à soutenir le Gouvernement, c'est-à-dire les partis au pouvoir.

Il s'ensuit que le grand public se méfiera toujours d'une information de ce genre, qu'il considérera toujours comme unilatérale.

Le Premier Ministre a pris note des reproches formulés à l'adresse de l'I. N. B. E. L.

2°) Un membre a demandé si la nouvelle orientation de la politique anglaise n'aura pas une répercussion défavorable sur la coopération internationale dans le domaine de la recherche spatiale, notamment quant à la participation aux programmes de l'« E. L. D. O. » et de l'« E. S. R. O. ».

Le Premier Ministre a répondu qu'en ce domaine rien ne laisse entrevoir un changement de la part du Royaume-Uni, lequel est membre des deux organisations.

3°) Un membre a interrogé le Premier Ministre sur les récentes difficultés surgies au Conseil National de la Politique Scientifique.

Le Premier Ministre a reconnu que des difficultés ont été provoquées par deux membres qui, malgré son insistance, ont présenté leur démission, ce qui a entraîné la nomination de deux membres nouveaux.

4°) Un membre demande des précisions au sujet de l'article 28-1 du budget, relatif aux frais de fonctionnement du Conseil National de la Politique Scientifique.

Le Premier Ministre a répondu que le relèvement des crédits, de 9.795.000 à 13.460.000 francs, est due aux dépenses résultant de la revalorisation de la Fonction pu-

dering van het Openbaar Ambt en het opnemen in het statuut van het Rijkspersoneel van personen die op contract werkten.

Hetzelfde lid heeft er zich over beklagd dat het « annuaire administratif » nog immer uitsluitend in de Franse taal uitgegeven wordt.

De Eerste Minister heeft geantwoord dat deze aangelegenheid behoort tot de privé-sektor, daar het jaarboek door een privé-uitgever verzorgd wordt.

* * *

In bijlage met dit verslag wordt in een nota een meer gedetailleerd overzicht gegeven van de posten waarover door de leden der commissie om nadere uitleg werd verzocht.

* * *

De artikelen van de begroting en de begroting zelf werden met 12 tegen 2 stemmen goedgekeurd.

De Verslaggever,

J. POSSON.

De Voorzitter,

P. WIGNY.

blique et de l'application du statut des agents de l'Etat a des personnes travaillant sous contrat.

Le même membre s'est plaint de ce que l'annuaire administratif continuait d'être édité exclusivement en français.

Le Premier Ministre a répliqué que cette affaire relevait du secteur privé, l'annuaire étant publié par un éditeur privé.

* * *

En annexe figure une note contenant un aperçu plus détaillé des articles au sujet desquels des précisions ont été demandées par les membres de la Commission.

* * *

Les articles ainsi que l'ensemble du budget ont été adoptés par 12 voix contre 2.

Le Rapporteur,

J. POSSON.

Le Président,

P. WIGNY.

BIJLAGE.**Beschikbare werkingsmassa (art. 19.2).**

1964 :

75 miljoen teruggebracht tot 50 miljoen in het raam van de budgettaire inspanning der Regering.

Van deze 50 miljoen :

- reeds besteed : 13 miljoen (Zuidpool-expeditie);
0,6 miljoen (Unesco-biologie).

— overwogen : aanvragen die samen het overblijvend bedrag overtreffen (bv. B. D. O. P., W. O. N. L., enz.).

1965 :

50 miljoen beschikbaar sensu stricto.

* * *

50 miljoen die zullen voorafgenomen worden op de lening van het Nationaal Fonds voor financiering van het wetenschappelijk onderzoek en ingeschreven op de begroting voor orde : zullen vooral dienen om nieuwe orientaties op technologisch gebied te steunen.

Commentaar i.v.m. de begroting voor Orde.

Tot vorig jaar werd een som, voorafgenomen op de opbrengst van de lening, ingeschreven in de rijksmiddelenbegroting voor elk dienstjaar.

In 1963 en 1964 heeft de Staat nochtans geen beroep gedaan op deze financieringswijze, zodat hij alleen de last van de uitgaven voor wetenschapsbeleid gedragen heeft.

Dit jaar heeft de Regering het wenselijk geacht de inspanning van de Staat aan te vullen uit de lening. Maar zij heeft het beter gevonden de voorziene voorafnemingen op de lening in te schrijven in de begroting voor orde : aldus kan aan deze voorafnemingen een precieze bestemming gegeven worden, die door alle belanghebbenden kan nagegaan worden.

Iedere Minister zal de gelegenheid hebben om m.b.t. zijn begroting de nodige uitleg te verschaffen betreffende de sommen die ingeschreven zijn op de begroting voor orde naast die welke op de gewone begroting voorkomen.

Voor de Eerste Minister, zijn twee inschrijvingen op de begroting voor orde voorzien :

- deze van 50 miljoen, bestemd om de voornoemde werkingsmassa aan te vullen;
- een inschrijving van 20 miljoen om de inspanning inzake ruimteonderzoek aan te vullen.

Inspanning voor het ruimteonderzoek (art. 28.2).

Daar de E. L. D. O.- en E. S. R. O.-conventies door de meeste deelnemende landen, waaronder België, bekrachtigd werden, hebben beide organisaties nu een definitief statuut.

ANNEXE.**Masse de manœuvre disponible (art. 19.2).**

1964 :

75 millions, ramenés à 50 millions dans le cadre de l'effort budgétaire du Gouvernement.

De ces 50 millions :

- ont déjà été affectés : 13 millions (expédition antarctique);
0,6 million (Unesco-biologie).

— sont examinées : des demandes dépassant globalement le reliquat (par exemple, en faveur de l'O. B. A. P., l'I. R. S. I. A., ect.).

1965 :

Un disponible (sensu stricto) de 50 millions.

* * *

Ces 50 millions, qui seront prélevés sur le produit de l'emprunt du Fonds national pour le financement de la recherche scientifique et seront inscrits au budget pour Ordre, serviront surtout à promouvoir des orientations nouvelles dans le domaine technologique.

Commentaire au sujet du budget pour Ordre.

Il était de règle, jusqu'à l'année dernière, d'inscrire un montant, prélevé sur le produit de l'emprunt, au budget des Voies et Moyens de chaque exercice.

En 1963 et 1964, l'Etat n'a toutefois pas eu recours à ce mode de financement, supportant ainsi seul la charge des dépenses en matière de politique scientifique.

Cette année, le Gouvernement a estimé souhaitable de compléter l'effort fait par l'Etat par des prélèvements sur l'emprunt. Il a cependant estimé préférable d'inscrire lesdits prélèvements au budget pour Ordre : ce faisant, il sera possible de leur donner une affectation précise et susceptible d'être vérifiée par tous les intéressés.

Chaque Ministre aura l'occasion, en ce qui concerne son budget, de fournir les explications nécessaires au sujet des montants inscrits au budget pour Ordre en plus de ceux figurant au budget ordinaire.

Deux inscriptions figurant au budget pour Ordre sont mises à la disposition du Premier Ministre :

- celle de 50 millions, destinée à compléter les crédits de fonctionnement précités;
- une inscription de 20 millions destinée à compléter l'effort fait en matière de recherches spatiales.

L'effort en matière de recherches spatiales (art. 28.2).

Les conventions relatives à l'« E. L. D. O. » et à l'« E. S. R. O. » ayant été ratifiées par la plupart des pays participants, parmi lesquels figure la Belgique, les deux organismes bénéficient à présent d'un statut définitif.

De Belgische nijverheid krijgt, voornamelijk voor E. L. D. O., kontrakten die onze bijdragen ruimschoots overtreffen. Krachtens het systeem aangenomen door de Organisatie, heeft de Staat voorschotten verleend voor de betaling der facturen, natuurlijk mits terugbetaling door de Organisatie. Zulks is het beste systeem want het biedt de gelegenheid de prestaties der industriëlen te volgen en ze spoedig te honoreren — waardoor zij aangemoedigd worden terwijl de financiële last der kontrakten vermindert.

Zulks veronderstelt evenwel dat wij de vereiste sommen inschrijven op onze begrotingen.

* * *

E. L. D. O.

Eerste programma :

- totaal bedrag : 11 miljard;
- onze bijdrage : 2,85 % (vatbaar voor aanpassing) : ± 330 miljoen;
- onze kontrakten : ± 500 miljoen.

Tot einde 1963 bleven onze opdrachten een weinig lager dan onze bijdragen; thans bevinden wij ons op hetzelfde niveau maar in de toekomst zullen deze opdrachten onze bijdragen overtreffen.

E. S. R. O.

Programma in uitvoering :

- totaal bedrag : 5,6 miljard;
- onze bijdrage : 4,24 % (verhoogd tot 5,36 % in afwachting van de bekrachtiging door Italië);
- 1965 : E. S. R. O. zal 1,1 miljard mobiliseren waarvan 4,24 % of 5,36 % voor onze rekening.

* * *

De 130 miljoen ingeschreven onder artikel 28.2 zijn verdeeld als volgt :

- 77 miljoen — E. L. D. O.;
- 49 miljoen — E. S. R. O.;
- 2,5 miljoen — onkosten voor controle op de prestaties;
- 1,5 miljoen — toelagen om onze industriëlen aan nieuwe kontrakten te helpen.

L'industrie belge obtient, surtout dans le cadre de l'« E. L. D. O. », des contrats largement excédentaires par rapport à notre contribution. Conformément à la méthode adoptée par cet organisme, l'Etat a accordé des avances en vue du paiement des factures, ceci naturellement sous condition de remboursement par celui-ci. C'est là la méthode la meilleure, puisqu'elle permet de suivre et d'honorer rapidement les prestations des industriels. Ceci constitue pour eux un encouragement, tandis que la charge financière des contrats se trouve allégée.

A cette fin nous devons cependant prévoir les montants nécessaires aux budgets.

* * *

E. L. D. O.

Premier programme :

- montant total : 11 milliards;
- notre contribution de 2,85 % (susceptible d'être adaptée) : ± 330 millions;
- nos contrats : ± 500 millions.

Nos commandes étaient, jusqu'à la fin de 1963, légèrement inférieures à nos contributions; actuellement, nous sommes au même niveau, mais nos commandes dépasseront, à l'avenir, nos contributions.

E. S. R. O.

Programme en exécution :

- montant total : 5,6 milliards;
- notre contribution : 4,24 % (portée à 5,36 % en attendant la ratification par l'Italie);
- 1965 : l'« E. S. R. O. » mobilisera 1,1 milliard dont 4,24 % ou 5,36 % à notre charge.

* * *

Les 130 millions, inscrits à l'article 28.2, se répartissent comme suit :

- 77 millions — E. L. D. O.;
- 49 millions — E. S. R. O.;
- 2,5 millions — frais de contrôle des prestations;
- 1,5 million — subsides en vue de procurer de nouveaux contrats à nos industriels.